

Vergaderjaar 2019–2020

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 2606

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 mei 2020

Hierbij bied ik uw Kamer de Rapportage Vreemdelingenketen (RVK) aan over de periode januari tot en met december 2019¹. In de rapportage informeer ik u periodiek over de resultaten in de vreemdelingenketen.

Reguliere migratie

Het kabinet streeft naar een evenwichtig migratiebeleid. Dit betekent onder meer dat migranten die Nederland nodig heeft – met name studie-, arbeids- en kennismigranten – door middel van snelle en doeltreffende procedures worden beoordeeld. Betrouwbare bedrijven en organisaties kunnen de titel van «erkend referent» krijgen, waarmee zij toegang krijgen tot soepele procedures voor beoogd medewerkers en studenten. Als «erkend referent» dragen zij ook medeverantwoordelijkheid voor de toelating en het verblijf van migranten. Erkende referenten worden opgenomen in een openbaar register dat te vinden is op de IND-website. Op 1 januari 2020 komt het totaal aantal erkende referenten op 7.680, een stijging van 10% ten opzichte van een jaar geleden.

Het totaal aantal aanvragen voor een reguliere verblijfsvergunning is in 2019 met 11% toegenomen ten opzichte van het jaar 2018. De stijging wordt onder meer veroorzaakt door de toename in de verblijfsclusters Studie, Kennis en Talent en Familie en Gezin.

- Ook het aantal aanvragen visum kort verblijf stijgt ten opzichte van 2018 met 8%.
- De jaarlijkse stijging van de aantallen reguliere migratie, die in 2015 is ingezet, zet zich daarmee voor het vijfde achtereenvolgende jaar voort.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Asiel en opvang

- In 2019 nam de totale asielinstroom (eerste aanvragen, tweede en volgende aanvragen en nareizigers) licht af ten opzichte van de instroom in 2018. Het aantal personen dat in 2019 een eerste asielaanvraag indiende (22.530) is ten opzichte van 2018 (20.350) gestegen. Daartegenover staat dat het aantal personen dat in 2019 in het kader van nareis naar Nederland kwam, daalde ten opzichte van het jaar daarvoor (2018: 6.460 tegen 2019: 4.180).
- Wanneer ook herplaatsing en hervestiging worden meegeteld, daalt de totale instroom naar 31.360 ten opzichte van 31.790 in 2018.
- Van de eerste asielaanvragen waarover in de periode januari tot en met december 2019 is beslist, is 25 procent ingewilligd. In 2018 lag het inwilligingspercentage op 21 procent.
- De instroom in de COA-opvang is in de verslagperiode vrijwel gelijk gebleven in vergelijking met het voorgaande jaar. De bezetting is op peildatum 31 december 2019 echter met 21% opgelopen in vergelijking met een jaar geleden.
- In 2019 zijn er 12.540 vergunninghouders uit de opvang naar woonruimte in gemeenten gestroomd. De achterstand op de taakstelling verminderde van 2.920 op 1 januari naar 1.580 op 31 december 2019. De krapte op de woningmarkt en de moeizame huisvesting van grote gezinnen worden door gemeenten nog steeds als redenen opgegeven voor deze achterstand.

Toezicht

Het aantal persoons- en objectgerichte controles is afgenomen, maar door informatie gestuurd te werken is de effectiviteit van de controles toegenomen. De verwachting is dat door meer informatie gestuurd te gaan werken het rendement van de controles verder zal toenemen. Het aantal uitgevoerde controles in het kader van MTV (Mobiel Toezicht Veiligheid) nam toe.

Terugkeer

- In totaal (Dienst Terugkeer en Vertrek, Koninklijke Mareschaussee, Politie) zijn er vorig jaar 25.600 vertrekplichtige vreemdelingen vertrokken. Een stijging van 19% in vergelijking met het jaar daarvoor.
- De instroom van vreemdelingen in vertrekprocedures is eveneens met 19% gestegen (instroom DT&V). Ook het aantal vreemdelingen dat via DT&V is vertrokken is met 12% gestegen.
- Daarnaast is de instroom in vreemdelingenbewaring gestegen naar 3.780. In 2018 lag dit aantal op 3.510 en in 2017 op 3.180.

Tot slot

In deze RVK is een aantal aanpassingen doorgevoerd. Dit betreft:

- Het aantal beslissingen inzake schrijnendheid door de IND is toegevoegd.
- De uitstroom bij het COA, uitgesplitst naar hoofdcategorieën uitstroom is toegevoegd.
- Het aantal aanvragen Naturalisatie is toegevoegd.
- Het hoofdstuk Terugkeer is verder uitgebreid met
 - Het aantal verzoeken aan ambassades omtrent identiteitsvaststelling
 - De uitsplitsing naar Dublin-vertrek, vertrek naar land van herkomst en overig vertrek, binnen de drie vertrekmodaliteiten (gedwongen, zelfstandig onder toezicht, zelfstandig zonder toezicht),

- uitstroom uit de caseload vanwege vergunningverlening en andere redenen.
- Doorlooptijd procedures Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State per spoor is toegevoegd. Hierbij wordt nu volledig voldaan aan de toezegging omtrent de wijze van rapporteren over de doorlooptijden in de Rechtspraak.

Uw Kamer heeft tijdens het Algemeen Overleg van 13 februari 2020 (Kamerstuk 19 637, nr. 2600) aandacht gevraagd voor de verhuisbewegingen van minderjarige kinderen. Op dit moment vindt een herijking plaats van de wijze van rapporteren. Aangezien de uitkomst van de herijking niet gereed was voor verwerking in deze RVK, zal uw Kamer vóór het zomerreces een aparte brief ontvangen. De aangepaste wijze van rapporten wordt verwerkt in de volgende RVK

Zoals uw Kamer is toegezegd, maakt het incidentenoverzicht dit jaar geen deel uit van de RVK en heeft u deze separaat ontvangen.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol